

Plyn je levný. Taky proto, že je z Ruska, říká expert

 penize.cz/bydleni/452385-plyn-je-levny-taky-proto-ze-je-z-ruska-rika-expert

Lucie Weissová | rubrika: BrandVoice | 5. 3. 2024

Domácnosti vítají, že po těžkých časech zamířily ceny plynu dolů. Každá mince má ale jak líc, tak rub. Lukáš Kaňok ze společnosti Kalkulátor.cz vysvětluje, co za poklesem ceny vězí a kdo to ovlivňuje.

Zdroj: Shutterstock

Po kritickém roce 2023, kdy se cena plynu vyšplhala na historické maximum a vláda zachraňovala domácnosti cenovým stropem a dotacemi, nadešel až překvapivě rychlý sešup. Čím to je?

Cena plynu se ve velké míře odvíjí od toho, odkud se dováží a kolik stojí jeho doprava k nám. Ještě do října nebo listopadu 2023 k nám většina plynu proudila z LPG terminálů v Německu, kam dorazil v kapalném stavu lodí. Koncem roku se situace změnila. Přibližně polovina plynu v Česku je teď ruského původu. Ruský plyn dopravovaný plynovody je obecně levnější a vzhledem ke stávající válečné situaci ho má Rusko k dispozici relativně hodně.

Vláda před časem deklarovala, že jsme se od ruského plynu odstříhli. To už neplatí?

Neplatí. My ten plyn sice nekupujeme napřímo od Ruska, ale proudí k nám ze Slovenska, které ho odebírá buď z Ukrajiny, nebo z Maďarska. V obou případech je to plyn, který má původ v Rusku. Teď je víc než polovina našeho plynu ruská. Na druhou stranu my nemůžeme ovlivnit, odkud ho jiné země odebírají. I já byl celkem dlouho přesvědčený, že jsme velcí hrdinové, když se nám podařilo po vypuknutí války od ruského plynu distancovat. Proto mě pak celkem překvapila nedávná obhajoba či vysvětlení ministra průmyslu a obchodu Síkely, že je pro firmy a celkově průmysl tento dovoz výhodnější.

Pravda je, že plyn je o polovinu levnější než před rokem. Co dalšího za tím stojí?

Do ceny se promítá víc faktorů včetně toho, že válka na Ukrajině už nějakou dobu trvá a investoři, respektive ti, co se zabývají nákupem a prodejem na burze, kde se cena plynu určuje, si na situaci prostě zvykli. Ta situace se totiž výrazně nemění, je stabilní, nedochází k žádným dramatickým eskalacím, takže teď k růstu cen chybí podnět.

Dalším důvodem jsou extrémně vysoké teploty, které v Evropě panují. Máme zdaleka nejteplejší zimu za posledních 10 nebo 20 let. Spotřeba plynu proto dramaticky zaostává za očekáváním, a tím pádem je ho přebytek.

Partner seriálu

Kalkulátor.cz

Srovnávač Kalkulátor.cz pomáhá lidem šetřit peníze a orientovat se v turbulentním světě energií, pojištění a financí. Zákazník je pro nás partner, kterému se snažíme ušetřit čas i peníze. Možnosti řešení prezentujeme lidsky a srozumitelně. Svá doporučení v čase hlídáme, a když se objeví nové, výhodnější alternativy, zákazníka o nich informujeme.

První díl seriálu:

Všechno o zálohách na elektřinu. Proč chtějí víc a jak víc neplatit

A snižuje se i poptávka v průmyslu.

Přesně, spousta podniků potřebuje plyn pro své fungování, jenže v celé EU nyní průmysl klesá a s ním také zájem o plyn. Přestože se o několik desítek procent snížila rovněž spotřeba v domácnostech, pro velkou plynovou burzu to ve výsledku nemá takový význam jako průmysl, který je tím největším spotřebovatelem.

Jakou roli v konečné ceně sehrává dodavatel?

Když dodavatel nakoupí plyn, tak musí udělat dvě věci. Stanovit si marži, protože na tom plynu potřebuje vydělat a za druhé musí pokrýt případnou odchylku, tedy rozdíl mezi skutečnou a předpokládanou spotřebou odběratele. Cenu plynu tedy samozřejmě ovlivňuje, protože on je ten, kdo musí nakoupit správně. V tuto chvíli tipuji, že většina dodavatelů ho bude kupovat spíš méně s tím, že ho v čase případně dokoupí. Pak záleží i na velikosti dodavatele – vaše nákupní strategie bude zcela určitě jiná, když máte 400 tisíc nebo 40 tisíc zákazníků. Také proto je vhodné pravidelně kontrolovat stav své smlouvy a dodavatele si porovnávat.

Dá se odhadnout, jak se bude situace kolem plynu dál vyvíjet?

Plyn klesá v cenách, což je určitě dobrá zpráva pro zákazníky, i když jsem tak zásadní a rychlé snížení neočekával. Znovu ale připomínám, že je to dáno podílem levného ruského plynu a zpomalením evropské ekonomiky, což dobré zprávy nejsou. Každopádně doufám, že už se nebude opakovat právě situace z roku 2023, kdy byly ceny na takových částkách, že vlády napříč Evropou musely zasáhnout a zastropovat je.

Nyní bude hodně záležet na tom, jak dopadne Green Deal, který ovlivní, jak se bude cena elektřiny a plynu vyvíjet. Pokud se nepodaří Green Deal mírně zpozdit nebo rozvolnit, tak další pokles cen nebude možný. V nejbližších letech nás bude čekat vypnutí všech uhelných elektráren, které se budou muset nějak nahradit. A jediný zdroj přicházející v současnosti v úvahu je plyn. To znamená, že se sice zlepší ovzduší a klesne cena uhlí, plyn však stoupne strmě vzhůru. A protože je plyn také poslední zdroj pro výrobu elektřiny, tak zároveň vzroste cena elektřiny. Současně se může stát, že se skutečně a nadobro rozhodne o zákazu dovozu plynu z Ruska, což cenu opět navýší.

O autorovi

Zdroj: Kalkulátor.cz

Lukáš Kaňok je ředitelem sekce Energo společnosti Kalkulátor.cz. Jeho profesní kariéra začala v oboru TELCO, kde působil 14 let a nyní již 8 let pokračuje ve světě online srovnávačů cen energií, pojištění a financí. Jeho vášeň a odbornost v oblasti startupů, zejména v sektorech energetiky a financí, ho řadí mezi přední odborníky. Jeho zájem o nové technologie mu pomohl rozvíjet inovativní řešení a strategie pro energetický a finanční obor.

Odkud by se dal plyn ještě odebírat?

Ukázalo se, že přes LNG terminály jsme schopni dostat k nám plyn z Dálného východu, Ameriky nebo Afriky. Když se na to dostatečně připravíme a budeme si plnit zásobníky v průběhu celého roku, abychom na zimu měli naplněnost takovou jako třeba minulý rok – to bylo téměř sto procent – tak by to bylo skvělé. Myslím, že jsme už dokázali, že by se dal ruský plyn zcela odstříhnout. Jen by to bylo dražší.

Co přesně znamená, že je plyn posledním zdrojem pro výrobu elektřiny?

Česká republika a Německo používají plyn jako poslední zdroj, tedy ve chvíli, kdy máte v síti málo elektřiny a potřebujete ji narychlo doplnit. Typicky když přestane svítit slunce a současně přestane foukat vítr a vy najednou potřebujete vyprodukovat víc elektřiny, aby měli všichni pořád dost.

A protože se plyn používá pro výrobu elektřiny, tak má přímý vliv jak na cenu elektřiny, tak samozřejmě roste jeho důležitost, když je potřeba ji doplnit. A s tím roste i cena, která se stanovuje na burze podle toho, kolik plynu je zapotřebí buďto pro ten poslední zdroj, anebo na základě poptávky po plynu jako takovém v rámci Evropské unie.

Je možné naši závislost na plynu nějak omezit?

To by bylo skvělé, ale zatím ne. Spíš se bude prohlubovat. Aby se naše závislost na plynu opravdu zmenšila, muselo by se přijít na to, jak lépe pracovat s větrem a se sluncem nebo jak rychleji postavit třeba malé modulární jaderné elektrárny, které by byly schopné vykrýt to, co nás čeká, až se vypne uhlí, které stále vyrábí obrovský objem elektřiny. V tuto chvíli je uhlí možné nahradit jedině plynem.

Máme teď plynu dostatek?

Pro aktuální spotřebu rozhodně. Otázka zůstává, co se stane, až vypneme uhlí a zvětší se jeho spotřeba.

Peníze BrandVoice: Partnerem článku je **Kalkulátor.cz**

Lucie Weissová

Vystudovala angličtinu a češtinu na Pedagogické fakultě UK. Na mediálních studiích FSV to dotáhla skoro do finále. Začínala jako copywriter a editor v marketingu, nyní si rozšiřuje obzory ve vydavatelství NextPage Media.... Další články autora.

Sdílejte článek, než ho smažem

Líbil se vám článek?

+1

AnoNe

Vstoupit do diskuze

V diskuzi je celkem 0 komentářů

Oblíbená témata

ceny energií, ceny plynu, dodavatelé plynu, poptávka, Rusko, válka, zemní plyn

Daňové přiznání online za rok 2023

Nejlevnější aplikace na trhu. Zpracujte si daňové přiznání pro fyzické osoby v roce 2024 v jednoduché online aplikaci.

[Vyplnit přiznání >](#)

A tohle už jste četli?

Startují výhodné úvěry k programu Oprav dům po babičce. Mají bezkonkurenční úrok

29. 2. 2024 | redakce Peníze.CZ

Dotační program Oprav dům po babičce doplní nabídka výhodných úvěrů od stavebních spořitelén a bank. Úrok bude poloviční proti tomu, co běžně nabízí trh – maximální RPSN bude 3,5 procenta... celý článek

Největší dodavatel plynu výrazně zlevní. Podmínkou je fixace

28. 2. 2024 | redakce Peníze.CZ

Dodavatel energií innogy zákazníkům od března výrazně zlevní fixovanou elektřinu i plyn. Změny cen se týkají hlavně dvouletých fixovaných produktů, u nichž společnost eviduje velký... celý článek

Výsledky nemovitostních fondů: Inflaci překonalo šest retailových

27. 2. 2024 | Jan Traxler

Většina retailových nemovitostních fondů loni vydělala kolem pěti až sedmi procent. Nejvyšší zhodnocení zaznamenal Mint I. rezidenční fond, ukazuje porovnání.

Bydlení už víc nezlevní, hlásí banka. Ceny pozemků dál rostou

22. 2. 2024 | redakce Peníze.CZ

Ceny bytů i rodinných domů v loňském roce klesly. Vyplývá to ze statistiky ČSOB Index bydlení (dříve HB Index) za čtvrté čtvrtletí 2023. Základem jsou odhady tržních cen nemovitostí... celý článek

Trh s bydlením ožil. Ceny mírně klesly, ukazují nová čísla

21. 2. 2024 | redakce Peníze.CZ

Realitní trh v Česku po několika letech útlumu postupně ožívá. Prodeje nemovitostí začaly opět mírně stoupat. V mezinárodním srovnání dlouhodobě patříme mezi země, kde se zdražuje nejrychleji.... celý článek